

Eesti Taastuenergia Koda

Kliimaministeeriumile

27.09.2024

Eesti Taastuenergia Koda tagasiside maapõueseaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõule

Täname võimaluse eest anda tagasiside sellele olulisele muudatuseelnõule. Toetame eelnõu eesmärki võimaldada kaevandamisloaga maa kasutusse võtmist taastuenergiaehitiste ehitamiseks ja teeme eelnõusse järgmised ettepanekud.

Eelnõu kohaselt soovitakse maapõueseadust (§14 lõiget 2¹ ja § 90 lg 5¹) täiendada nii, et taastuenergia ehitise ehitamine on lubatud kehtiva kaevandamisloaga alale, kus maavara on ammendunud. **Oleme seisukohal, et seaduse rakendamise ulatust peaks laiendama ka nendele kaevandamisloaga aladele, kus maavara ei ole ammendunud, aga kus maavara kaevandamine ei ole enam majanduslikult mõistlik või ei toeta sellise maavara kaevandamine riigi seatud kliimaeesmärkide täitmist.** Näiteks küteturvas on maavara, mida tulevikus ei ole mõistlik põletada ega kaevandada. Ka riik on seadnud eesmärgiks turbatootmist piirata ja hakata hoopis turbamaardlate soid taastama. Taastuenergiaehitiste ehitamiseks lubatava ala laiendamine sellistele kaevandamisloaga aladele, kus maavarad ei ole veel ammendunud (näiteks turbamaardlad), toetaks eelnõu eesmärkide saavutamist kõige tõhusamal viisil ning arvestaks energiasektori parima praktikaga.

Lisaks palume täiendada eelnõud nii, et eelisõigus hoonestusloa saamiseks oleks kaevandamisloa omanikul. Eelisõiguse seadmine kaevandamisloa omanikule suurendab konkreetse kinnisasjaga seotud järjepidevust ja õiguskindlust ning motiveerib kaevandusloa omanikke taastuenergiaehitiste rajamisse panustama ja märgalasid taastama.

Eelnõu kohaselt täiendatakse maapõueseadust § 84 lõikega 3 ning § 90 lõikega 5⁴ ning reguleeritakse taastuenergia ehitise ehitamisega koormatava kinnisasja korrastamise kohustust. Kas saame eelnõu sätetest õigesti aru, et veel enne hoonestusõiguse taotluse esitamist peab olema valmis korrastamise lahendus? Samas ei selgu eelnõust, kes ja millise meetodika järgi hindab korrastamislahenduse kliimanetraalsust, ökosüsteemi ning elurikkuse taastamise nõuetele vastavust ning CO₂ seirekava.

Eelnõu kohaselt peaks viie aasta jooksul pärast hoonestusõiguse saamist olema ala täies mahus korrastatud. **Arvestades taastuenergiaehitiste rajamisega seotud praktikaid ning võimalikke tõrkeid või viivitusi menetlustes ja ehitamises, leiame, et korrastamiskohustuse tähtajad võiksid olla paindlikumad ja jätta hoonestusõiguse omanikule võimaluse muutuvates oludes oma kohustust siiski korrektselt täita.**

Palume ka Kliimaministeeriumi täpsustust, kas hoonestusõiguse omanikule kehtib korrastamiskohustus ainult sellel alal, millel asuvad taastuenergiaehitised, ja sunniraha hektaripõhisel

Eesti Taastuenergia Koda

arvutamisel lähtutakse üksnes nendest hektaritest, millele on seatud hoonestusõigus taastuenergiaehitise rajamiseks?

/digitaalselt allkirjastatud/

Silver Sillak, juhataja
Eesti Taastuenergia Koda